

Pháp luật đại cương

Phần 1: Đại cương về Nhà nước và pháp luật

Phần 2: Các định lĩnh vực Pháp luật chủ yếu.

Buổi 1: Ngày 08/01/2023

* Góc nhìn về luật và công nghệ thông tin

- Góc nhìn 1: Sử dụng các kỹ thuật vào luật (legal tech) - xây dựng trợ lý ảo

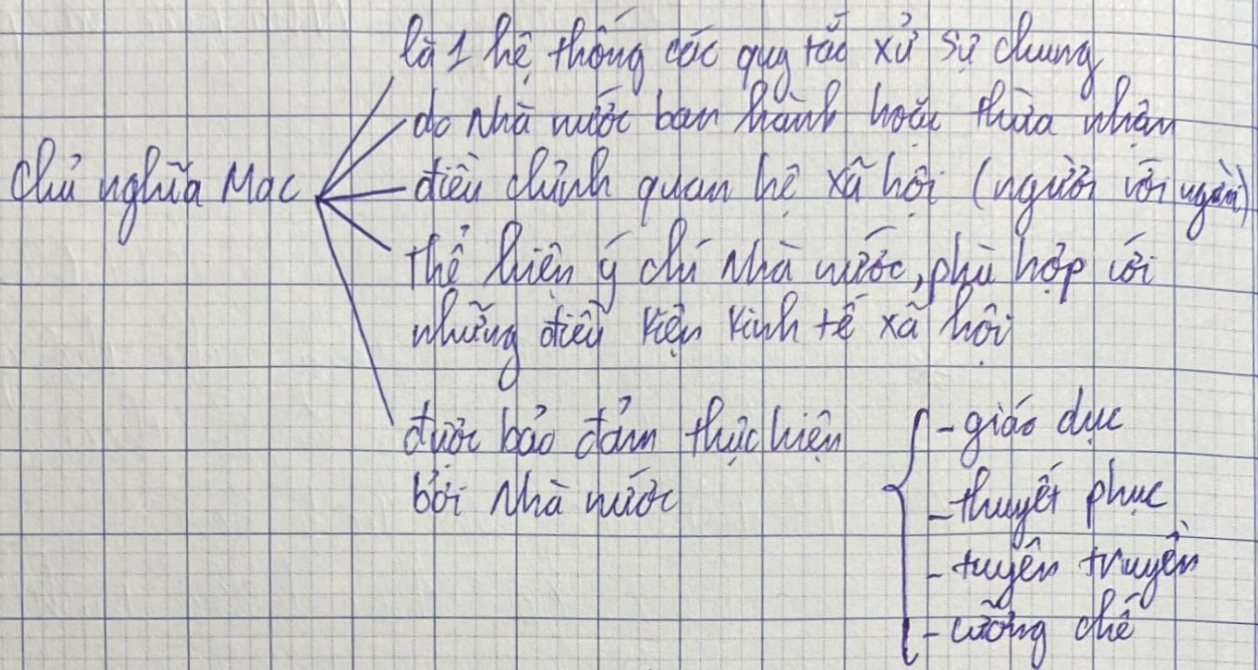
- Góc nhìn 2: Xây dựng chương trình máy tính (điều chỉnh tư pháp)

* Luật là gì?

Luật
↳ hệ thống các quy tắc...
↳ được cơ quan Nhà nước ban hành
↳ bắt buộc tuân theo.

Trường phái
↳ luật tự nhiên: Nhà nước không làm trái tự nhiên
↳ thực chứng pháp lý: luật pháp được thi hành bởi Nhà nước
↳ chủ nghĩa Mac(*)

Làm rõ hơn chủ nghĩa Mac ở (*) phía trên:

TỔNG QUAN VỀ NHÀ NƯỚC VÀ BỘ MÁY NHÀ NƯỚC

⊠ Tổng quan về Nhà nước:

1. Nguồn gốc khái niệm Nhà nước:

- Thuyết thần học: Nhà nước là sản phẩm của thượng đế

- Thuyết gia trưởng: Một quốc gia / xã hội cần có Nhà nước như gia đình cần 1 người là gia trưởng

- Thuyết khế ước xã hội: quan trọng nhất trong thời đại khai sáng.

- Lý thuyết Mac: Nhà nước là hiện tượng tồn tại trong thế giới loài người

+ 5 hình thái:

• Cộng xã nguyên thủy. → Không có Nhà nước

• Chiếm hữu nô lệ → Nhà nước chủ nô

• Phong kiến → Nhà nước phong kiến

• Tư bản chủ nghĩa. → Nhà nước tư sản

• Cộng sản chủ nghĩa. →

quá độ: Nhà nước xã hội chủ nghĩa

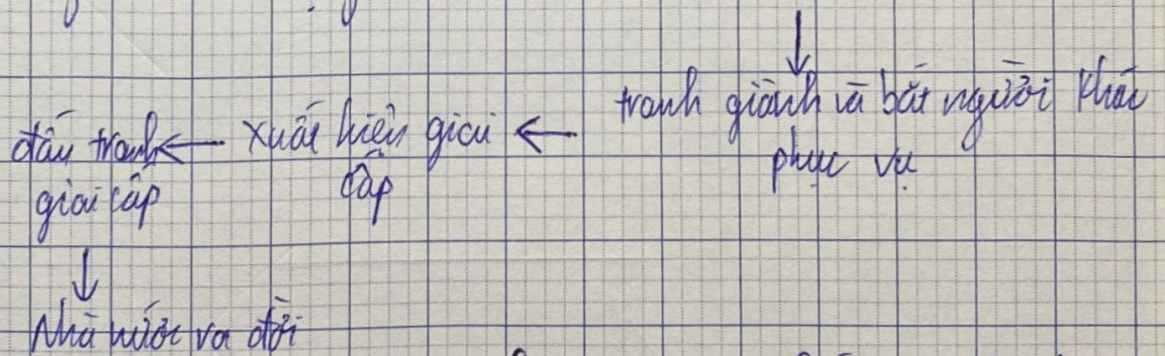
+ 3 lần phân công lao động xã hội:

• Chăn nuôi tách khỏi trồng trọt

• Tiểu thủ công nghiệp tách khỏi nông nghiệp

• Nghề thủ công mài sắc liên.

⇒ Năng suất lao động cao hơn → của cải dư thừa.

Theo tư tưởng của Mac:
Nhà nước là

là một bộ máy thống trị đặc biệt để giai cấp thống trị đặt ra để thống trị về mặt kinh tế, tri và các mặt khác của toàn xã hội.

2. Bản chất

a) Bản chất giai cấp: nổi trội, ưu tiên số 1.

b) Bản chất xã hội: chủ cơ sau khi đảm bảo tính giai cấp

3. Chức năng:

là những mặt, phương diện của Nhà nước.

Có 2 chức năng chính:

+ Đối nội: những mặt / phương diện diễn ra bên trong

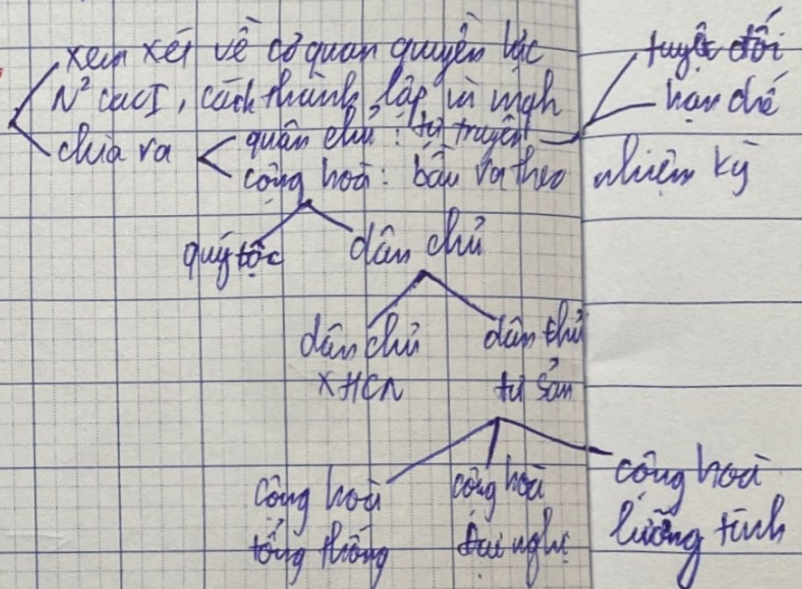
+ Đối ngoại: những mặt / phương diện diễn ra bên ngoài

4. Hình thức của Nhà nước:

(1) Hình thức chính thể

(2) Hình thức cấu trúc

(3) Chế độ chính trị

(2) Hình thức cấu trúc:

Gồm độc nhất / liên bang.

③ Chế độ chính trị:

II Bộ máy Nhà nước:

1. Khái niệm:

— Là hệ thống các cơ quan Nhà nước từ TW đến địa phương dưới ^{tổ chức} sự chỉ đạo, thành lập và hoạt động theo những quy tắc chung thống nhất nhằm thực hiện các nhiệm vụ do đặt ra của Nhà nước đó.

2. Nguyên tắc

- Tất cả quyền lực Nhà nước phụ thuộc vào nhân dân
- Đảng CSVN lãnh đạo Nhà nước và xã hội
- Quyền lực Nhà nước là thống nhất nhưng có sự phân công, phối hợp, kiểm soát giữa các cơ quan Nhà nước trong các việc lập pháp, hành pháp và tư pháp
- Pháp quyền XHCN

3. Các cơ quan trong bộ máy Nhà nước:

- Quốc hội
- Chủ tịch nước
- Chính phủ
- Tòa án nhân dân
- Viện Kiểm sát nhân dân
- Chính quyền địa phương

— tuyển cử
— hạn chế
— nhiệm kỳ

— công khai
— lưỡng tính